

Anno 1753, Den 15. och följande dagar i Maji Månad, företog sig urederteknad Landtmätare, i anledning af General Majorens och Landshöfdingens samt Commendeurens af Kongl. Sverds Orden, Högwälborne Herr Baron Axel Johan Gripenhielms, wid Lands Tinget gifne utslag den 3. Marti ofwannände Ar, till Delning i Åker och Ång emellan Thomas Jönsson, Johan Andersson och Osten Andersson i Skärped By och Sidsjö Sochn.

Har wic wore närwarande Krono Lars = man i Sidsjö, wälaktad Olof Nyberg, Stämdehämman Elias Johansson i Nyland och Hans Jönsson i Mjöla.

Wid Conferensen framledes ofwannände böga Resolution af innehåll: Och som är angelägit, at så wäl Skattehemmans Abo, som de tilldomnade Odesjorden Aboer, alle niuta deras tillständiga rätt och följnad i jorden, efter så skattehemmans, som krono hemmans skatten, hwilket ej annars utronas kan, än genom ägornes Geometriska offattning; Altdorfore äligger det Landtmätaren Öman, at nästa sommar, samma offattning förätta, samt förslags wis, på det sättet offattas alle 3. hemmans lägen och grantfor i Åker och Ång, at hwarthera i gienligaste mätta, för dess ägor på ett ställe.

Skulle Skattehemmans Aboen, therwid befinnas hafwa mera inkräkktätt, än han varit berättigad till, så bör han sedant offta.

Thomas Jönssons Sullomägit, Nils Andersson i åå, anhöbt at Thomas Jönsson, såsom ansedd för skattehemmans Abo, mätta så niuta den Åker och ägor, hans förträdare oflagit och nyttiat, i anseende till den skatt till Kongl. Majt och Kronan mått utgöra utom andre Onera, förjandes sig wid höga Herr Landshöfdingens Resolution, det han mätta få sin följnad på ett ställe, och widare påstod at krono bönderne Osten och Jan Andersson, Jon Jönsson i Odesby förbehölt, det krono och skattebonden i alla ägorne, så wida de innom en Åkerhaga belägne äro, mätta älniuta lika rätt, och att skattebonden ej må tillkännas det förmafte och bästa wisandes, at om skattebonden skulle få de ägor i Åkren, som hans förträdare oflagit af gif, skulle krono bönderne, så på bägge sidor om honom, hwilket han håller för ganska lönligt; framwisandes först Osten Anderssons bos höga Herr Landshöfdingens ingifne anhällan, at få upptaga Odesjorden N: 2. i Skärped, om 12. seland, som för långlig tid sedan, legat öde, så för dess stora skattetal, som swaga lägenheter, hwilka till hufsten ej skäl swara emot skatten, jemwäl och för dess frästkärlighet, utan har Aboen N: 1. legat i ständig ansöknung, at få dess 12. seland under sitt hemman, som en förmedling, såsom de och derfore blifwit nyttjade 3. swar på wälloflige Landshöfdinge Embetet den 22. Decembr 1740, Remitterat till Tings Rätten, at undersökka om beskaffenheten af detta Odes hemman, at thestefter projectera nödige frihets Ar, thest åter i ständ fattigande, hwarwid och hon på hemmanet N: 1. i denna By höres, efter hwas Resolution och tillstånd, han Odes hemmanets ägor nyttiat.

Imedertid och innan Osten Andersson detta hos Tings Rätten anmänt, har han med då warande Aboen på N: 1. Anders Andersson i Skärped, med des hustrus samtycke fildt, af then så kallade skattejorden 3. seland för 355. R. med widare Auore om husen, som ses af deras ofhandling den 25. Junii 1741; Men år 1744 den 7. Martii, har löflige Tings Rätten, uppå höga Herr Landshöfdingens Remiss den 29. Januarii 1744, förmedelst utslag den 12. Febr. samma Ar, sunnit nödligt at förordna Nämndemännen Johan Jönsson i Källom och Jöel Johansson i Myre med af, Länsman Nämndman, at besiktiga Odes hemmanets N: 2. wilkor och lägenheter, berättandes Nämndemännen, at det samma både till Åker och Ång, är ganska swagt, bestående

Protocoll hållet vid Rättshuset i Skärped, den 15. Maji 1753. Skattens Styman uti Sidsjö By och Mjöla. Öman. Jönsson. Jönsson. Jönsson.

Bestående af swer alt, af sand och hwit miöla, warande mäkt benägit till frost af alla hemman i Söken. I anseende till hwilka omständigheter, Nämndemännen bepröfwat at samma hemman högre ej kan anses, eller swara förre än C. Selans Skatte, till the C. Selans Skatte i samma By belagne, i anseende hwaras Tings Rätten bepröfwat 20. Frihets År, hwilket höga Herr Landshöfdingen, genom Resolution den 17. April 1746, bekräftat. Men at något undersökande af hwad tillfälle N° 1. nyttigt kronolagenheten, har ej, hwarken wid Tings Rätten blifwit undersökt, eller nu wid delningen kunnat upprisas, dock will nu warande Åboen Thomas Jönsson betala för förre Årens Skatten för krono lagenheterna han nyttigt, hwar till han så mycket mera synes wara skyldig, som han, eller dess förebrädare nyttigt kronojorden.

Öfware framtrades 1748. Åhrs, d. 24. Februari löf. Tings Rättens hällne Protocoll, hwar till Lands Sjefalen Herr Daniel Högglund påstått det hemmanet N° 1. i Skärped, är krono, bevisandes med öfkillige Documenter, såsom 1^e Ett Underlagmans bref af den 26. Augusti 1682, 2^e Åfledne Befallningsman Olof Westmans till Åboen Anders Andersson gifne immision den 24. Febr. 1696, at hemmanet N° 1. wänkligen warit krono, och af 3^e och 4^e punkterne will bevisas af den 11. Martii 1696, som d. 22. Julii 1698, at N° 1. warit krono, som widare ses af förre Årens Års Ransaktning och Dom, at i anledning af så wäl 1726, som 1731. Års kongl. Resolutioner, som i synnerhet wid 1739. Års Riksdag, icke annonserunda anse mer än ände hemman N° 1. än så som Skatte. I anledning thereof, har Tings Rätten tilldomt då warande Ågan Karin Anders dotter förwärdigheten, ta Anders Johansson besittit så wäl then så kallade Skattejorden, som den del kongl. Majt och kronan tillhöra, wädiat till wäl. löf. lagmans Rätten, hwilket bemänte Rätt i anseende till de anförde skäl uti 1748. Års Tingsdoms slut bekräftat.

Lands Sjefalen har med denne twist hos höga Herr Landshöfdingen inkommit med en skrift om N° 1. Skatte, i anledning af de Documenter, som han under händer haft, hwar på hogben^{te} Herre, under d. 4. Julii 1748, till höglof. kongl. Kammar Collegium ingi hwit stett betän hande, at det nu så kallade Skattehemmanet N° 1. i Skärped, är krono, hwaras från höglof. kongl. Kammar Collegium ännu icke kommit något swar, och således är ännu owist, om N° 1. är krono, eller Skatte.

Inläses afswer, uppnå Anders Anderssons i Skärped, hos höga Herr Landshöfdingen, den 18. Octobris 1748, anhallan, at så kronojorden 12^e Selans i Skärped upptaga, hwar på den 8^e i samma månad resolverades till undersökning wid löfliche Tings Rätten, då Tings Rätten genom utslag, den 16. Novembr. d^e År, förordnade Nämndemännen Ben Jönsson i Odabyn och Hans Jönsson i Midsjö, at i laga tid, och någon krono betien tes närwara, syna och bepröfwa then del af Odeshemmanet i Måred, som Anders Johansson till C. Selans begiärt optaga Se. Inmedlertid, och som Anders Johansson, efter förre nämde Resolution, icke wid Tings Rätten, denna sak rörande sig anmält, har Anders Jönsson, Öfwer Andersson, hwarin Anders dotter och Thomas Jönsson, den sistnämde war då Karin Jönss dotter trosfwade man, afswerens kommit at i 3^e delar fördela så Skatte som kronojorden, och med samman hand brodla alla ågerne,
med

med mera, som ses af föreringen den 11. Julii 1749,
Af wälhoff. Landslandstels Resolution den 5. Septemb.
1751. begynnes:

1° Att Odesjorden i äldre tider varit sammanlagt
under 6. Seländ Skatte i Byg.

2° Att Odesjorden är af sådan beskaffenhet, at 2^{de}
Åboer å den samma sig kunna betiena.

3° Att Osten Andersson och Anders Johansson
med Åboen å de 6. Seländ Skatte, öfverenskom
mit at han jemte dem wöll med samnad hand
oparbeta Odesjorden, med mera. Hwarföre
har hogwälbem^{te} Lands Lancellie bifallit ansök-
ningen, at Osten Andersson och Johan Anders-
son hwarthera, under särskilt Rök få be-
fatta Odesjorden 6te Seländ hwarthera, då
Skattebonden på 6. Seländ, förblifwer öfren
under sin särskilde Rök, med mera.

I anseende till föregående Documenter, som
i synnerhet höga Herr Landshöfdingens gifne Re-
solutions af den 3. Martii detta År, begyntes först
med tomternes och Åkrens affattning, i närwa-
ro så af krono Fullmägtigens, som Sködmän-
nens, Sönagarnes Thomas Jönsons, Osten An-
derssons och Jan Anderssons, samt Åkeras full-
mägtiges widerwaro, då upgafs så Åkren, som
af gammalt varit i bruk, som det de sedan af
utmärken inhägnat.

Sedan Affattningen war skedd, påstod så
Thomas Jönson, som dess fullmägtig Nils An-
dersson i Åå, thot Skatte hemmanet, enligt
höga Herr Landshöfdingens Resolution, måtte
blifwa bibehållen wid de ågor, som Skatte-
bonden tid efter annan optagit, så wida han
straxt måste draga Skatten med flere utskif-
der, och at krono Åboerne måtte få den del,
som ännu är ooparbetad och ikke i fullt
stånd fatt, i synnerhet, som de ätniada fri-
hets År, med mera, som härom widlyftigt qu-
stionerades. Men som Thomas Jönson in-
tet kunnat eller kan bewisa på hwad sätt
han eller dess företrädare kommit till at nytt-
ja kronojorden, och som varit och är här i
Norrländ brukeligit Togsätt, kunde man ej
annat än dela på det sättet, at Åkren öfwan
eller norr om wägen, deltes i 4. fall, så at Å-
boerne kunde bekomma lika godhet.

1° eller Weftra Fallet deltes särskilt, så wida
det nyligen af utmärken blifwit inhägnat.
Neder eller Söder om wägen, som tilförene wa-
rit 6. Tegar till hwarje, lades i anseende till
jordmäns lika godhet i ett skifte eller fall,
samt widare de 2de andra Weftrawom, då i
anseende till Solskiftet N° 1. eller Thomas Jön-
son börjar öfwenst, och efter föreringen d. 20.
Februarii 1760. Jan Andersson der näst, och
Osten Andersson wäströsta Tegarne i alla Fall.

Enär delningen således på Chartan war
teknad, kommo under föreställande, Åboerne
således öfverens, at Thomas Jönson eller N° 1.
bekom i ett skifte sin Åker neder om wägen,
dock giondes af honom förbehåll, at så wida
de 2de första Skiftena östörifrån ej wore så
oparbetade som den gamla Åkren, det krono
hemmans Åboerne måtte dem oparbeta, hvil-
ket och blef dem föreställt, at deras skyldighet
fordrar oparbeta sine Tegar så langt utföre
som den enda Åkren är optagen och arbetad,
hwar till de ej nekade, imedertid och innan
dessa kronohemmans 2de Tegar blifwa i stånd
fatta, har Skattebonden frihet at nyttia 2^{de}
andra, dock efter dess skatt 6. Seländ.

Enär delningen således war förrättad,
blef Thomas Jönson, samt han dertill Herr
samtykt, misbråge, föregiwardes det han ej
kan tro, thot krono Åboerne oparbetar sine
tegar, wiljandes hafwa den 9te Åkren, som
han

Han och des företredare arbetat uppå, viljan
des nu, som i början af förrätningen ingalun-
da gå derifrån. Men som Thomas Jönsson ej
kan bewisa, det hans hemman, i forna tiden,
haft Åkren för sig själv, icke eller tillförsä-
ler des förfäder hemmanet, och at Matte hem-
manet skäl ligga med sin Åker i bästa läget,
och kronans på bägge sidan, samt at taga det
sämre, will hafwa den påfölge, at krono bönder-
ne, som innehafwa kronans rätt, skulle komma
för mycket at lida, som och strider emot den al-
männa lands roen, hvad tillfallet angår, dock
efter något föreställande nyttan af försättte,
begaf sig ärtuligen Thomas Jönsson med för-
nämde delning, dock med sitt gjorda förbehåll,
at krono bönderne måtte sätta tegarne i stånd,
hvilket ytterligare dem blef pålagt, som ses af
näst föregående.

Tonderne deltes emellan hwarje Åbo, dock som
Thomas Jönsson icke är någe med den Tomt, han nu
besitter, viljandes hafwa gamla gårds tomten, som
berättas wara hemmanet N:o 1. Ålthörig, den Jan
Andersson nu Åbo, är en sak, som intet hit hö-
ror, utan lemnas frihet at wid laga domstol sa-
ken annåla, der han skänner skäl till.

Slätteslandet i Åkren deltes på det sättet, som
lades i 2de Skiften på Norr, som sedes under Å-
kren, då Thomas Jönsson börjar Öster, Jan An-
dersson der näst och sist Östen Andersson, men
som i anseende till den Åker, Thomas Jönsson
i Öster bekom, war nöge at taga Ånges-
landet på ett ställe neder för des Åker,
blef och af wäderbörande bewisat, dock
har han något öfwer, i anseende till wid-
den, men ersattes för bättre slätt, som kro-
no Åboerne bekomma.

Swedian öster ifrån Åkren lades i 3^{de}
Fall, hwaruti hwar bekom hwar sitt skifte.

Norr om Bygn är en Skypa, som Jan
Andersson af utmarken af ris och rot
uptagit till hæl-land, behåller han allena,
hwar emot Östen Andersson har en hemma
wid husen, och Thomas Jönsson rättiar
trästen emellan Åkren och Jans Tomten
der Rian står, hvad delningen i Åkren
som slätteslandet innom Åkerhagan an-
går, ses widare af Chartan med des beskryf-
ning.

Swedian och Myran norr och Östan om
gården kommo grannarne öfwerens at
den samma dela fins emellan, dock
efter hvars och ens ägande skatt.

Utångarne affdelades öfwen till del-
nings, men som Ärtiden icke tillät at
få innehåll af höet, och man i anseende
till Åboernes skiljaktiga berättelser,
ej kunde tilltro sig dem at dela, före-
stältes dem, om icke de kunde taga
wisja ångar, i anseende till den bestaf-
senhet de om deras höbord bäst kan åga,
men Thomas Jönsson wille sig här ut-
innan ingalunda utlåta. Kronohem-
mans Åboerne tilbodo honom at få taga
hwar ång han öfwindade, antingen krok-
ång, Bro- eller Trångång, men swande
at han är aldeles okunnig om beskaffen-
heten af dese ångar.

Krono-Fullmäktigen frågade Thomas
Jönsson, om han kunde öfgefwä flere
ångar än nu öftagne äro, som gifwer
anledning till gammal Ång, men fra-
rades Nej. I anseende hwar till krono-
Fullmäktigen påstod, at skifte öfwer al-
ta dese ångar måtte för sig gå.

Hustru Karin Olofs dotter ifrån Afsjö,
efterfrågades, så wida hon tillförne warit
i Skärped, kunde gifwa någon underrättel-
se om ågorne, hwar på hon berättade, at
för 24 År sedan, då hennes Fader, Olof
Gabrielsson

Gabrieltson bebödde Skärped jorden, upptog han af ris och rot Gumrdonningen, och en del af Öhl ängst; de andra ängarne, som woro gamla ofröjde, har han nyttiat af Skogen, vidare hade hon ej at berättat.

Den 25. innerwarande, kommo grannarne tillstädes med berättelse at de kommit öfwerens om Skogs- eller utängarne. Krono-Äboerne tilbodo Thomas Jonson at få taga Gumrängst, hwaremot de af Utmarken wille optaga få stort stycke; Men Thomas Jonson wille öfwen hafwa hrokanget med de små den till hörande uddar till bron wid Ördängst, men som Krono-Äboerne tyckte, at Thomas Jonson begärde för mycket, blef ingen förenig.

Och som ingen öfwerens kommelse här om kunde erhållas, och bördigheten af ängarne icke eller med wisshet nu kan utfattas, li böra desse 3. grannar nu, som för, gå i fogskifte i Ängarne, tils vidare ändring kan blifwa; dock at hwar niuten härefter tegen efter skatten, och icke som förr, at 6. Seland skäl hafwa hälften emot 12. Seland.

Hwad Delningen emellan Krono-Äboerne ängar, skulle nu öfwen skedd, men som de begärde at få gå teg om teg med hwarandra, då de bäst kunna utrona godheten i tegarne, hwilket dem bewiljades, dock at Östen Andersson behåller de Wästra Tegarne, i anledning af deras öfwerens kommelse den 20. Februarii 1750.

Skärped den 26. Maji 1753.

Berhard Edman Johansson.

Olof Nyberg.

Dias Jonson i Nyländ **Z**

Hans Jonson i Rosjö. **A**

Sedan Förrättningen war slutad, och Protocollet af iönderbörande war underkastadt, framlades af Östen Andersson löff Sings Rätts den 12. Febr. 1741, hållne Protocol, af innehåll: Uppå Östen Anderssons i Rosjö, hos högwalborne Herr Landshöfdingen ingifne Supplique, hwaruti han anhåller, at få på några Års Frihet, upptaga Ödeshemmanet N° 2. 12. Seland jord i Skärpe, Rensjö socker, som härtills till en del varit nyttiat af Äboen N° 1. i samma Öd, har respektive Landshöfdinge Embetet, den 29 Januarii innerwarande År, remitterat samma ansöknig till behörig undersökning wid Sings Rätten, samt at Äboen på hemmanet N° 1, må här öfwer höras, hwarföre Anders Andersson, som äter bemte hemman N° 1. i Skärpe, nu framhållades, berättandes på förstållande, sig allenast i 4 År bebödt samma hemman, som skäl wara ganska swagt, hwarföre och han befinner sig i det helt fattigt tilstånd, Runnandes wäl ej neka, at ju till samma hans hemman nyttias några ägor af N° 2, men huru och på hvad sätt, samma ägor kommit under detta Hemman, wet han intet, utan har han nyttiat dem på samma sätt som hans Antecessorer.

Utaf Stanaeskirkwärens wälbetz Olof Wederbergs härom inkomne underrättelse till löff Sings Rätten, besams at hemmanet N° 2. i Skärpe, för dess swaga lägenheter och stora skattul, af långt tiert varit öde, dock skäl Äboerne på N° 1, sökt få det under sitt hemman, hwarföre och Landtmätaren skäl det samma reficet, men icke någon fastställelse skäl ännu wara utfallen, utan står ännu samma hemman i Räkenskaperne, för öde och således ej eller bekränt, eller till någon del bewilligt hwad som berättas at hemmanet N° 2, under N° 1, blifwit förmedlat. Och som Rätten i öfrigt ej kunde

Yttra Ofwen Osten Anderssons begäran, om
wijsa Frihets År på detta hemman, innan
Rätten tillfälligt underrättad blifwer om dess
warande tillstånd och beskaffenhet, så förordna
des Länsmann Ghil Näsman och Stämmanän-
nen Johan Jönson i Källan och Pål Johans-
son i Nyrre, at wite instundande barmhert-
noga besökliga detta hemmans wilkor och lä-
genheter, samt nästa Ting lemna Rätten der
om utförlig underrättelse, hwarrest Rätten
si widare Yttra will.

Åf föregående will lüsligen synas, at
Åboen på N° 1. nyttiat och wolat tillägna-
sig kronojorden, hwarföre och woro tilbörli-
git, at Åboen på N° 1. borde betala utlä-
gorne för kronohemmanet N° 2. och minsko-
ne för de ågor han nyttiat, så wida annu
ej han wisas, at R. E. Skand warit fullkom-
ligt Ed.

Den 27. Sept om aftonen kommo Tho-
mas Jönson, Osten Andersson och Johan
Andersson till Nyländ, at på det sättet Ofwen
ens hemma, det den Delning, som den emel-
tan nu förrättat är, skäl Mattabonden Tho-
mas Jönson wara någe med, dock at det gam-
la Ofwenita stycket eller skiftet af Swoal-land-
det, som krono Åboerne optagit, blif af kro-
no-Ändörerne oparbetat, hwaremot han har
at få på stort skifte, som Swoal-landet in-
nehåller wäster om Delnings lineen, som på
Cartan finnes, och på marken är utsträkt.

Hwar Partijemten angår, lemnas Tho-
mas Jönson frihet at få sätta sin gård
Pöder om wägen, dock så, at wäggarne äro
opgraverade, samt at Thomas Jönson ej lig-
ger för när in, till Osten Andersson. Hwar-
emot Thomas Jönsons nu beboda och til-
delte gårds tomt skäl sedan tillhöra kro-
no-Ändörerne, som och at Thomas Jönson, in-
nan han satt sin gård i stånd, på den nya
tomten, wäl oprensar den gamla.

Hwar köpskillingen af Osten Andersson
och Jön Andersson, till 77 R. 8° kopparmynt,
samt 20. C. i Jändens fligtande, som Jön An-
dersson utgiffwit till Thomas Jönson, som
in alles år 1725. C. Ofworens hemmo Par-
terne, at Osten Andersson skäl af förberrälte
penningar få 150. C. och Jön Andersson
100. af Thomas Jönson, hwaremot all Po-
cess disse Partier emellan, skäl blifwa opbfä-
wen; dock förbehåller sig hwar och en sine
Läror, qwar- och opwarstälten, at hädan
efter få nyttia, som hittills skedd, hwarige-
nom skallehemmans Åboen, igenom för-
gående Förering skäl wara betalt, så
att hwarken Osten Andersson eller Jön An-
dersson skäl hafwa något at påtala, eller
af Thomas Jönson något at fördra.

Sedan thesse Förering således blif i ren-
nan författad, ändrade sig åter Thomas
Jönson, imedertid blif den till Prototo-
ford och underskrefwen i Nyländ,
Den 28. Måj 1753. af

Perhard Edman, Johanson.
Osten Andersson Π } i Skärped.
Jön Andersson $\times$ }
Pål Witne
Jön Jönson i Edsbyn $\times$
Stämman.

Entigit med Original Conceptet Betygar

Perhard Edman
Jönsson

Protocoll hållit vid Delningen emellan Skäpeds Bymän uti Sidsjö
Sokn. Norra Angermanland.